

KOVÁCS ELEONÓRA

FÜGGELÉK (I.)

APRÍT

Rontás, de nem a ráolvasós, kántálós változatban. Olyan, ami valójában hanyatlás. Megfertőzhet, később felemésztene, bármennyi imát mormolnál a megfélemezését remélve. Létezése a tiédől független, és nem emlékszel, miként engedhetted, hogy elhatalmasodjon rajtad. Ennek következménye zúzhat össze igazán. Ez akkor történhet meg, miután eltörlik a mechanikus óraszerkezet.

KITÖR

Miután fél liter vizet és három szendvicset süllyeszt el a hátizsákban, Olimpia óvatosan kikerüli a szőnyegen heverő papucsot, lexikont, roham-sisakot. Ügyel arra, hogy a lezárt redőny mögött, a fotelben szunnyadó Philipposz ne érzékelje a bejárati ajtó csukódásának zaját.

Éppen a hetedik város százharmincnyedik utcájában sétál, és a tempom lassan leomló vakolatában megbújó elmúlást csodálja, amikor megéri, hogy valaki figyelje őt. Hátra nem néz, lassan elindul. Az árnyékos mellékcútból a tűző napsütésbe lép. Tülkölő autók, mosolygó fagyaltárusok, és térfelügyelő kamerák veszik körül. El kell döntenie, hogy az üldözöttség-érzés vagy a maximumra emelt udvariasság zavarja-e nagyobb mértékben. Képtelen választ adni a saját kérdésére. Véletlenül sem szólal meg, noha beszéli a nyelvet. Úgy érzi, mondatai nem lennének eléggé kifinomultak ebben a környezetben.

Esteledik, amikor a város fölötti hegyoldalon, egy padon ülve ismét figyelni kezd a külvilágra. Onnan, ahol ül, teljes egészében látja a várost. Elmosolyodik, amikor arra gondol, hogy Z. mennyire izgatottan írná le a látványt. Lelkesedését Philipposz reflexből megcáfolná, míg Mimóza a lelikonok mögött hallgatózna.

Az ösvényen vidáman csevegő turistacsoport közeledik. Olimpia felpattan, elindul az ellenkező irányba.

TÖREKSZIK

Philipposz egy pillanatig a leeresztett redőny résein beáramló fénycsíkokat számolja, majd folytatja az olvasást.

„Több napon keresztül nem is gondolsz a hivatalra. Ez idő alatt nem érezheted magad kényelmetlenül a hibák miatt. Ahhoz, hogy teljesebb legyen a szabadság megélésének illúziója, ne igényelj kedvezményes jegyet, mert így nem sorolhatnak be a diákok, a huszonhat alattiak vagy a tisztségviselők kedvezményezett csoportjába. Csak te magad vagy.”

Érdekes, gondolja Philipposz, felpillantva a titkosnak vélt napló olvasásából, Olimpia a legtöbb alkalommal képes majdnem hihető háttérrel teremteni saját tévképzete számára.

– Ha nem veszed igénybe a kedvezményeket, egyetlen dolgot érsz el: hamarabb fogy el a pénzed – mormogja félhangosan Philipposz. Rágyújt.

– Mi a belső szabadság? – kérdezi, majd megcsóválja a fejét.

– A lexikonok nem írnak erről – feleli Mimóza. Philipposz hallgat. A saját belső szabadságom, olvassa a naplóban. Arra gondol, Olimpia elterelésként írta le mindezt. Valamit elfedne ezzel a gondolattal, ez inkább egy kód, mivel a gondolatmenet könnyen cáfolható.

„Az énem, lényem, szabadsága. A saját szabadságom, egyénként.” – olvassa tovább a szöveget. Philipposz szívesen megkérdőjelezné az Olimpia által felsorolt fogalmakat. Leginkább az érdekli, Olimpia mit ért a *saját énem* alatt.

Elnyomja a cigarettát. Rövid ideig szemléli az állólámpából, pamflagból és lexikonból épült barikádon belül görnyedő alakot. Hirtelen mozdulattal a kulcs után nyúl, cipőt húz.

– Utána mész – jelentette ki ijedten Mimóza.

Philipposz nem reagál, sietősen elhagyja a lakást.

LÁTOGAT

Napkeltekor érkezik a domb tetejére. Halványzöld fű, fakókék égbolt. Utóbbi a látóhatár szélén bizonyul a leghalványabbnak. Láthatóvá válik a falu. Az aprónak tűnő, fehérre meszelt házak spirál alakban helyezkednek el a vár alatt.

A napfény miatt fehérebbnek tűnik a temetőkápolna fala. Kelet felé tekintve meglátja a keresztet. Az egyik sírhely kiemelkedik a többi közül. Föld helyett betontömb fedi a tetejét.

A fehér kőből épített kápolna bejárata fölött apró rózsablakot lát. A tetőt vörös, barna és sárga cserép fedi. Az ajtó fölött Krisztus, két apostollal. A többi tíz az első hódítás idején, a kataklizma előtt ötszáz évvel eltűnt. Egy falfirka ezt hirdeti.

A falu közepén álló házat sövénykerítés határolja el az utcától. A vályogfalból csak egy tenyérynyi látható, a többi eltakarja a mélyzöld növény. Máshol deszkakerítés magasodik. Zaj hallatszik. A lécek közötti részen keresztül látható, hogy egy fejkendős nő közeleg. Sötét ruhát, kék köntényt visel. Morcos arc kifejezéssel érkezik. Gyorsan tovább halad, mielőtt az asszony elküldené.

Hatalmas épület mellett sétál el. Régen multságokat rendeztek itt, erre a bejárati ajtón felejtett, óvárosi nyelven írott hirdetmény utal. Sivár park közepén áll, tőle balra egy hatalmas gödröt ástak. Tudja, nem mehet a mélyedés felé, mert belezuhanna.

MEGÁLL

Mintha a víz alá merülne. A hang elmosódik, a füle megtelik folyadékkal. Ilyenkor vánszoroghat az idő. Eközben várják valahol egy feladat miatt. Amitől nem szabadulhat meg a merülés ellenére sem.

Visszatér a kert fái közül a valóságba, létrehozza a képletet, megoldja a feladatot. Ennek ellenére az információ lassan jut el hozzá. Elveszítheti az irányítást a szavai fölött. Töpreng egyetlen megjegyzés értelmén. Aminek nincs jelentősége, ahhoz mesterségesen jelentést társít. Aztán emiatt aggodhat. Az óramutató eltörhetne ilyenkor.